

Praca w UE/EOG i Szwajcarii

Departament Rynku Pracy MRPiPS Data publikacji: 28.04.2014 Data modyfikacji: 07.03.2019

Praca w Unii Europejskiej

Swobodny przepływ pracowników, obok swobody przepływu towarów i kapitału oraz swobody świadczenia usług, jest jednym z fundamentów "rynku wewnętrznego" UE.

Zgodnie z art. 45 TFUE swobodny przepływ pracowników opiera się na równym traktowaniu obywateli państw UE w zakresie wynagrodzenia oraz innych warunków pracy i zatrudnienia. Swobodny przepływ pracowników obejmuje również członków rodzin osób migrujących.

Przepisy o swobodnym przepływie pracowników uprawniają do:

- poszukiwania pracy w innym państwie członkowskim,
- podejmowania pracy w innym państwie członkowskim bez konieczności uzyskania pozwolenia na pracę,
- zamieszkania w innym państwie członkowskim ze względu na pracę,
- pozostania w innym państwie członkowskim nawet po zakończeniu stosunku pracy, o ile spełnione są warunki określone prawem UE,
- traktowania na równi z obywatelami danego państwa członkowskiego w zakresie dostępu do zatrudnienia, warunków pracy oraz przywilejów socjalnych i podatkowych.

W chwili obecnej obywatele polscy mogą podejmować pracę w państwach UE bez konieczności uzyskania pozwolenia na pracę.

Praca w na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Norwegia, Islandia i Lichtenstein, które nie są państwami członkowskimi UE, lecz należą do Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), tworzą razem z UE Europejski Obszar Gospodarczy (EOG).

Państwa EFTA należące do EOG są objęte swobodą przepływu pracowników, co oznacza, że obywatele państw członkowskich UE i państw EFTA mogą podjąć pracę w innym państwie EOG na tych samych warunkach, jak obywatele tego państwa.

Na terenie EOG nie są wymagane od polskich obywateli pozwolenia na pracę.

Praca w Szwajcarii

Szwajcaria, która jest państwem EFTA, nie należy do EOG. Szwajcaria natomiast zawarła z UE umowę o swobodnym przepływie osób, na podstawie której w tym kraju obywatele UE, w tym również obywatele polscy, mogą podejmować pracę.

Na mocy przywołanej umowy Szwajcaria ma, w szczególnych okolicznościach, prawo do ponownego wprowadzenia ograniczeń liczby zezwoleń na pobyt dla obywateli państw członkowskich UE. Rząd Szwajcarii podjął decyzję o skorzystaniu z klauzuli ochronnej. Takie rozwiązanie może być przedłużone maksymalnie do 31 maja 2014 r. Obywatele Szwajcarii w drodze referendum zobowiązali jednak Rząd do wprowadzenia w ciągu najbliższych 3 lat ograniczeń w zakresie imigracji. Obecnie trudno przewidzieć, jakie będą skutki tego referendum.

Jak znaleźć pracę w UE, EOG lub Szwajcarii?

Polacy mogą podejmować pracę u zagranicznych pracodawców na zasadach obowiązujących w państwie zatrudnienia, na podstawie indywidualnych umów zawieranych bezpośrednio z pracodawcami zagranicznymi bądź zawieranych za pośrednictwem upoważnionych organizacji lub instytucji.

Obywatele polscy mogą szukać pracy w państwach UE, EOG i Szwajcarii za pośrednictwem **sieci EURES** oraz **niepublicznych agencji zatrudnienia**.

EURES

Europejskie Służby Zatrudnienia (EURES) są formalną siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia (urzędów pracy) oraz innych organizacji regionalnych, krajowych i międzynarodowych z państw członkowskich UE, EOG i Szwajcarii, działającą pod egidą Komisji Europejskiej i mającą na celu wspieranie mobilności pracowników w państwach członkowskich sieci.

Sieć EURES, za pośrednictwem doradców EURES i asystentów EURES a także innego personelu organizacji partnerskich, świadczy usługi z zakresu **unijnego pośrednictwa pracy** oraz **doradztwa z zakresu unijnej mobilności pracowników**, w tym warunków życia i pracy w państwach członkowskich.

Na poziomie europejskim prowadzony jest **Europejski Portal Mobilności Zawodowej (portal EURES)** www.eures.europa.eu - najważniejszy portal Unii Europejskiej dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący m.in. dostęp do ofert pracy publicznych służb zatrudnienia z państw członkowskich oraz do bazy CV osób zainteresowanych pracą za granicą.

W Polsce sieć EURES jest koordynowana przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a usługi sieci są świadczone w każdym wojewódzkim i powiatowym urzędzie pracy. Zakres usług na poziomie wojewódzkim jest szerszy niż na poziomie powiatowym. Więcej informacji o dostępnych usługach znajdziesz [tutaj](#).

Obywatele polscy zainteresowani pracą za granicą w państwach UE, EOG lub Szwajcarii mogą znaleźć za pośrednictwem EURES zagraniczne oferty pracy:

- na krajowej stronie EURES www.eures.praca.gov.pl, gdzie publikowane są zagraniczne oferty pracy obsługiwane przez wojewódzkie urzędy pracy, w których pracodawcy zagraniczni zadeklarowali szczególne zainteresowanie rekrutacją obywateli z Polski. Aktualne oferty w języku polskim znajdziesz [tutaj](#)
- na portalu EURES www.eures.europa.eu, gdzie publikowane są wszystkie oferty pracy ogłaszane przez publiczne służby zatrudnienia państw członkowskich. Oferty, w których pracodawcy zagraniczni są szczególnie zainteresowani

rekrutacją cudzoziemców z państw członkowskich są specjalnie oznaczone. Oferty na portalu EURES publikowane są w językach narodowych przy czym część każdej oferty jest tłumaczona na wszystkie języki narodowe państw członkowskich, w tym na język polski. Aktualne oferty znajdziesz [tutaj](#)

Wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy organizują w kraju szereg wydarzeń w ramach EURES takich jak **międzynarodowe targi pracy, dni rekrutacyjne i informacyjne, warsztaty** itp. dla bezrobotnych i poszukujących pracy. Kalendarz wydarzeń znajdziesz [tutaj](#).

Można również **zarejestrować swoje CV** na portalu EURES www.eures.europa.eu gdzie będzie ono dostępne bezpośrednio dla zarejestrowanych na tym portalu pracodawców, zainteresowanych rekrutacją cudzoziemców z państw członkowskich.

Przed wyjazdem do pracy za granicę należy zapoznać się z **warunkami życia i pracy** w państwie, w którym zamierzamy podjąć pracę. Warto również zapoznać się z sytuacją na rynku pracy danego państwa.

Informacje nt.:

- warunków życia i pracy oraz informacje nt. sytuacji na rynku pracy, w tym o zawodach nadwyżkowych i deficytowych w każdym z państw członkowskich, znajdują się na portalu EURES www.eures.europa.eu. Informacje te są publikowane w języku angielskim, niemieckim i francuskim
- warunków życia i pracy w każdym państwie członkowskim, w języku polskim, znajdują się na stronie www.eures.praca.gov.pl

Warto zapoznać się z wydawanymi przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **materiałami informacyjnymi** nt bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicę.

Kontakty do polskich **doradców EURES i asystentów EURES** w wojewódzkich urzędach pracy znajdziesz [tutaj](#).

Podstawowych informacji udzieli również odpowiedni **pośrednik pracy** w każdym powiatowym urzędzie pracy.

Więcej informacji dostępnych jest na stronie www.eures.praca.gov.pl oraz na portalu EURES www.eures.europa.eu.

Agencje zatrudnienia

Legalne prowadzenie działalności agencji zatrudnienia wymaga w Polsce uzyskania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia. Rejestr prowadzony jest przez Marszałków Województw. Dokumentem potwierdzającym wpis do ww. rejestru jest wydawany agencji zatrudnienia certyfikat.

Z obowiązku posiadania certyfikatu zwolnione są agencje zatrudnienia z państw członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarii - korzystające ze swobody świadczenia usług - świadczące usługi z zakresu agencji zatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Agencje te mają obowiązek jedynie poinformowania Marszałka Województwa o zamiarze prowadzenia swojej

działalności w Polsce.

Agencja zatrudnienia kierująca do pracy za granicą ma obowiązek zawarcia z osobą kierowaną do pracy **pisemną umowę** (art. 85 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Umowa ta nie jest umową o pracę, zawieraną z pracodawcą.

Agencje zatrudnienia od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub którym udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, **nie mogą pobierać z adnych należności**. Dozwolone jest pobieranie od osób skierowanych do pracy jedynie opłat z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą, tj. kosztów poniesionych na: dojazd i powrót osoby kierowanej do pracy, wydawanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenie dokumentów – pod warunkiem wyspecyfikowania tych opłat w umowie zawartej z osobą kierowaną do pracy za granicą.

Dozwolone jest natomiast pobieranie przez agencje zatrudnienia opłat od pracodawców z tytułu prowadzonej działalności w zakresie pośrednictwa pracy.

Więcej informacji nt. działania agencji zatrudnienia w Polsce oraz rejestr tych agencji znajdziesz [tutaj](#).

Praca w Holandii

[Portal informacyjny Ambasady Królestwa Niderlandów](#)

Film informacyjny dla obywateli Polski podejmujących pracę w Holandii

„Przygotuj się zanim wyjdiesz” – to główne przesłanie filmu, skierowanego do migrantów zarobkowych.

Zachęcamy do posłuchania dobrych rad i osobistych doświadczeń migracyjnych osób, które pracują w Holandii i ekspertów, którzy udzielają wsparcia migrantom.

Film został przygotowany przez Ambasadę Królestwa Niderlandów w Warszawie - <http://poland-pl.nlembassy.org/you-and-netherlands/praca-w-niderlandach>

Oglądaj film

[Broszura w języku polskim dla Polaków pracujących lub zamierzających pracować w Niemczech](#) przygotowana przez niemieckie związki zawodowe

PODSTAWA PRAWNA

Do unijnych aktów prawnych regulujących działalność sieci EURES w państwach członkowskich należą:

- [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii,](#)
- [Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie](#)

wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 odnośnie do kojarzenia ofert zatrudnienia i wniosków o zatrudnienie oraz ich równoważenia oraz ponownego ustanowienia EURES,

- Karta EURES, zawierająca wytyczne i standardy techniczne dla sieci EURES w zakresie wdrażania przepisów Rozporządzenia nr 492/2011 oraz Decyzji Komisji nr 2012/733/EU.

Do głównych krajowych aktów prawnych regulujących działalność sieci EURES w Polsce należą:

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz tryb i sposoby prowadzenia usług rynku pracy
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 14 maja 2014 r. w sprawie wzoru wniosku o akredytację do prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES.

Załączniki